

Sarajevo, 27.01.2020. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
20.01.2020.- 24.01.2020.

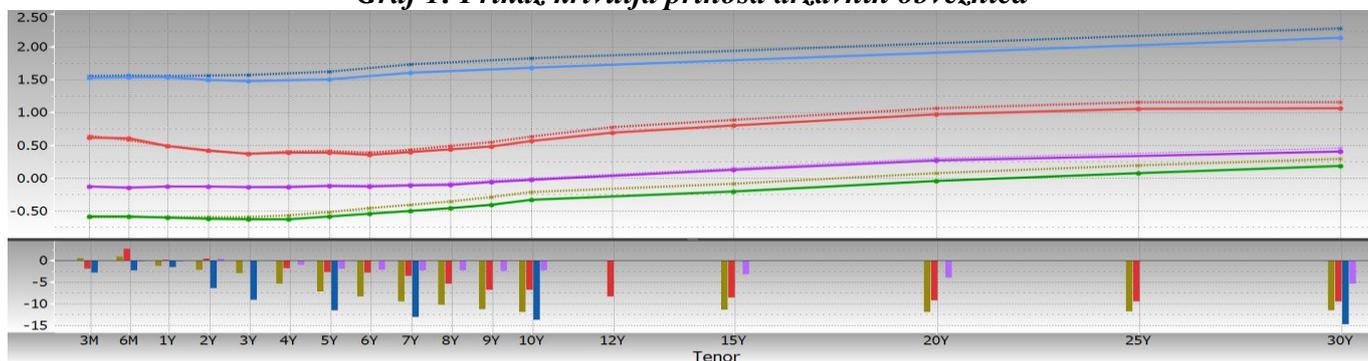
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	17.1.20	-	24.1.20	17.1.20	-	24.1.20	17.1.20	-	24.1.20	17.1.20	-	24.1.20
2 godine	-0,59	-	-0,61	1,56	-	1,49	0,42	-	0,42	-0,13	-	-0,13
5 godina	-0,51	-	-0,59	1,62	-	1,50	0,42	-	0,39	-0,10	-	-0,12
10 godina	-0,22	-	-0,34	1,82	-	1,68	0,63	-	0,56	0,00	-	-0,02

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	17.1.20	-	24.1.20
3 mjeseca	-0,523	-	-0,512
6 mjeseci	-0,597	-	-0,587
1 godina	-0,567	-	-0,584

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblje od 3 mjeseca do 30 godina na dane 24.01.2020. godine (pune linije) i 17.01.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

MMF je prošlog tjedna objavio prognoze globalnog ekonomskog rasta, te se očekuje da će globalna ekonomija u 2020. godini bilježiti rast sporijim tempom nego što se to ranije očekivalo uslijed i dalje prisutnih neizvjesnosti oko trgovinskog rata između SAD i Kine, te geopolitičkih tenzija na Bliskom istoku. Prognozirana stopa rasta ekonomije na globalnoj razini u 2019. godini je povećana na 3,3% sa ranije prognoziranih 2,9%.

EUROZONA

Prinosi svih obveznica eurozone su tijekom prošlog tjedna bilježili pad, pri čemu je pad najviše bio izražen kod obveznica dužeg roka dospijeća. Na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama poseban utjecaj imale su vijesti o širenju korona virusa iz Kine. Prinosi njemačkih desetogodišnjih obveznica su zabilježili tjedni pad od 12 baznih bodova, dok su prinosi italijanskih obveznica ove ročnosti smanjeni za preko 14 baznih bodova.

Prošlog četvrtka održana je sjednica UV ECB na kojoj je odlučeno da monetarna politika ostane nepromijenjena. Što se tiče rizika ekonomskog rasta isti su i dalje opisan kao silazni, ali su oni slabije prepoznati kao važni u odnosu na prethodni sastanak, dok su pojedini argumenti koji su izneseni opisani kao „balansirani“. „Umjereni“ rast temeljne inflacije je prepoznat kao trend koji je očekivan. S druge strane, predsjednica ECB Lagarde je odbila sugestiju da odluka Narodne banke Švedske da referentnu kamatnu stopu poveća na 0% ima utjecaj na ECB i njenu politiku negativnih kamatnih stopa. Lagarde je

istaknula da se ECB suočava sa drugačijim okolnostima nego Švedska. Sve navedeno ukazuje na to da ECB ostaje pri dosadašnjim stavovima kada je monetarna politika u pitanju, sve dok se i ekonomski podaci kreću u skladu sa očekivanjima. UV ECB je pokrenulo stratešku reviziju koja se treba okončati do kraja godine, a bit će fokusirana na kvantitativnu formulaciju cjenovne stabilnosti, alate monetarne politike, ekonomske i monetarne analize i komunikacijske prakse, ali će se, također, odnositi i na financijsku stabilnost, zaposlenost i održivost okoliša. Lagarde je signalizirala da su sve opcije otvorene kada je u pitanju „oživljavanje“ inflacije. Istaknula je da će cjelokupan sustav biti ispitan, počevši od toga kako se prezentira, kako se mjeri i koji se alati koriste prilikom komunikacije u vezi sa inflacijom. Lagarde je nastavila sa pozivom vladama da daju više prostora za djelovanje fiskalne politike.

Dan nakon održane sjednice, u petak, Lagarde je izjavila „da je smiješno vjerovati da se politika ECB nalazi na auto pilotu, te da neće biti izmijenjena dok se ne završi jednogodišnja revizija strategije ECB“. Ona je dodala da postoje snažne smjernice buduće monetarne politike, koja daje veoma jasnu sliku kretanja, ali da i ona ovisi o stvarnim događanjima, u smislu da će se pratiti stvarni razvoj zbivanja u ekonomiji. Pored toga, Lagarde je dodala da ECB još uvijek ne vidi transmisiju rasta plaća na inflaciju. ECB je objavila tromjesečne rezultate ankete koji su pokazali da su zahtjevi za kreditima kompanija iz eurozone neočekivano smanjeni u posljednjem tromjesečju prošle godine, prvi put u posljednjih šest godina, usprkos smanjenju referentne kamatne stope. Naime, eurozona se već dvije godine bori sa usporenim rastom, s obzirom na to da su trgovinski rat i usporavanje rasta u Kini u znatnoj mjeri utjecali na izvoz. Iz ECB-a je priopćeno i da se očekuje da će navedeni zahtjevi u narednom razdoblju nastaviti bilježiti pad.

Deutsche Bundesbank je objavila da očekuje da je gospodarstvo Njemačke u prošloj godini zabilježilo rast najsporijim tempom od dužničke krize u eurozoni kao posljedica usporavanja izvoza, koje je samo djelomično nadoknađeno snagom domaćeg gospodarstva. Također, istaknuto je da Njemačka nosi teret ekonomskog usporavanja u Kini i trgovinskog rata koji je pokrenula administracija predsjednika Trumpa prije više od 18 mjeseci. Prognozirana stopa rasta GDP-a Njemačke za prošlu godinu iznosi 0,6%, što je najsporiji rast od 2013. godine.

Predsjednici SAD i Francuske dogovorili su primirje u sporu oko digitalnih poreza, što znači da te zemlje ove godine neće uvesti kaznene tarife. Nakon toga, ministar financija SAD Mnuchin je upozorio Italiju i Veliku Britaniju da će se suočiti sa tarifama od strane SAD ukoliko nastave sa rastom digitalnih poreza kompanijama poput Googlea i Facebooka.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelj		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	SIJEČANJ	51,2	50,9	50,9
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	SIJEČANJ	-7,8	-8,1	-8,1
3.	ZEW indeks očekivanja povjerenja investitora	SIJEČANJ	15,0	26,7	10,7
4.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	STUDENI	-	-4,3%	-1,6%
5.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	STUDENI	-	0,1%	-0,2%
6.	Trgovinska bilanca – Španjolska (u milijardama EUR)	STUDENI	-	-1,86	-2,58
7.	Potrošnja stanovništva – Nizozemska (G/G)	STUDENI	-	1,3%	1,7%
8.	Obujam maloprodaje – Finska (G/G) prelim.	PROSINAC	-	-1,7%	2,2%
9.	Stopa nezaposlenosti – Finska	PROSINAC	-	6,0%	5,9%

SAD

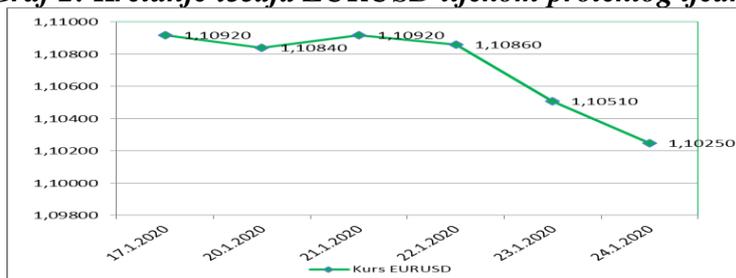
Prinosi na američke obveznice su tijekom proteklog tjedna smanjeni za 7 do 14 baznih bodova pod utjecajem jačanja tražnje investitora za sigurnijom aktivom nakon vijesti o širenju korona virusa. Početkom tjedna Senat SAD je odbio ponovljene pokušaje demokrata da osiguraju nove dokaze u optužbama protiv predsjednika Trumpa. Inače, očekuje se da će Trump biti oslobođen s obzirom na to da republikanci drže većinu senatorskih mjesta. Ako ga nekim slučajem osude, njegovu funkciju bi preuzeo potpredsjednik SAD Pence. S druge strane, predsjednik SAD Trump je zaprijetio da će uvesti visoke tarife na uvoz automobila iz EU ukoliko blok ne pristane na sporazum. Trump je i ranije upućivao prijetnje da će nametnuti carine na uvoz automobila iz EU, ali je više puta odgađao isto. Predsjednik Trump će u srijedu potpisati trgovinski sporazum između SAD, Meksika i Kanade.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Vodeći indeks	PROSINAC	-0,2%	-0,3%	0,1%
2.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	17. SIJEČNJA	-	-1,2%	30,2%
3.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	18. SIJEČNJA	214.000	211.000	205.000
4.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	19. SIJEČNJA	-	66,0	66,0
5.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	PROSINAC	1,5%	3,6%	-1,7%
6.	Indeks prerađivačkog sektora P	SIJEČANJ	52,5	51,7	52,4
7.	Indeks uslužnog sektora P	SIJEČANJ	53,0	53,2	52,8
8.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga	PROSINAC	0,13	-0,35	0,41
9.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Kansas S.	SIJEČANJ	-6	-1	-8

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad sa razine od 1,1092 na razinu od 1,1025.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Ministar financija Velike Britanije Javid je izrazio zabrinutost zbog slabih veza između Velike Britanije i EU nakon što zemlja napusti EU blok. U intervjuu za Financial Times Javid je izjavio da se Velika Britanija neće pridržavati EU pravila i regulativa u post Brexit trgovinskim pregovorima, što je prijetnja kompanijama koje žele da olakšaju prekogranično poslovanje sa EU nakon što se pokrene proces Brexita 31. siječnja. Na istu tematiku glavni pregovarač EU za Brexit Barnier je izjavio da Brisel planira strogi mehanizam provođenja kako bi se osiguralo da Velika Britanija poštuje uvjete sporazuma o slobodnoj trgovini. Zakon o Brexitu je tijekom proteklog tjedna analiziran u Parlamentu. Naredna prepreka u procesu Brexita bit će pregovori o trgovinskom sporazumu sa EU tijekom tranzicijskog razdoblja koji će trajati do 31. prosinca 2020. godine. Iz BoE je priopćeno da će ublažiti sustav praćenja likvidnosti u slučaju da Velika Britanija napusti EU bez trgovinskog sporazuma. Iz Prudencione regulatorne vlasti pri BoE je priopćeno da je vjerojatnoća da će Velika Britanija napustiti EU bez sporazuma trenutno veoma niska. Investitori su trenutno u iščekivanju rezultata narednog sastanka BoE koji se održava 30. siječnja. Iako su postojala snažnija uvjerenja da bi moglo doći do smanjenja referentne kamatne stope, ona su ublažena nakon što su objavljeni bolji PMI podaci, kao i nakon što je povjerenje među kompanijama povećano. Financial Times je objavio vijest da premijer Johnson planira da koristi veće carine kao osnovu za ubrzanje pregovora sa EU, SAD i ostalim državama. Carine bi mogle rezultirati porezima od 30% na neke sireve koji se uvoze iz Francuske i 10% na automobile koji se uvoze iz Njemačke.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	SIJEČANJ	-	2,7%	0,8%
2.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	PROSINAC	-	14.900	14.900
3.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	STUDENI	3,8%	3,8%	3,8%
4.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	PROSINAC	4,6	4,0	4,2
5.	CBI poslovni optimizam	SIJEČANJ	-20	23	-44
6.	PMI prerađivački sektor P	SIJEČANJ	48,8	49,8	47,5
7.	PMI uslužni sektor P	SIJEČANJ	51,1	52,9	50,0

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,85201 na razinu od 0,84281, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,3016 na razinu od 1,3073.

JAPAN

BoJ je na prošlotjednoj sjednici, u skladu sa očekivanjima, zadržala aktualnu monetarnu politiku. Referentna kamatna stopa je zadržana na razini od -0,1%, dok je ciljana razina prinosa na desetogodišnje obveznice ostala oko 0%. Iznosi za kupovine aktive su, također, ostali nepromijenjeni. BoJ je objavila i revidirane prognoze stope GDP-a i inflacije za tekuću i narednu godinu. Naime, prognozirana stopa GDP-a za tekuću fiskalnu godinu koja počinje u travnju je povećana na 0,9% sa ranije prognoziranih 0,7%, dok je za 2021. godinu povećana na 1,1% sa prethodnih 1,0%. Prognoze stope temeljne inflacije su revidirane naniže pod utjecajem učinka povećanja poreza na promet. Za tekuću godinu prognozirana stopa temeljne inflacije iznosi 0,9% (prethodno prognozirano 1,0%). Iz BoJ je najavljeno i očekivano jačanje domaćih poticaja kroz vladin paket fiskalne potrošnje, ali je istaknuto da i dalje posebnu pažnju treba usmjeriti na učinke povećanja poreza na promet. Dan nakon sjednice BoJ, Vlada Japana je smanjila prognoze vezane za kapitalnu potrošnju u siječnju prvi put u posljednjih osam mjeseci, te je istaknuto da je ukupan pogled na rast ekonomije nepromijenjen u odnosu na prosinac.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije (G/G)	PROSINAC	0,7%	0,8%	0,5%
2.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	PROSINAC	-152,6	-152,5	-85,2
3.	Izvoz (G/G)	PROSINAC	-4,3%	-6,3%	-7,9%
4.	Uvoz (G/G)	PROSINAC	-3,2%	-4,9%	-15,7%
5.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	STUDENI	0,4%	0,9%	-4,8%
6.	Vodeći indeks F	STUDENI	-	90,8	91,6
7.	Koicidirajući indeks F	STUDENI	-	94,7	95,3
8.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	SIJEČANJ	-	49,3	48,4
9.	PMI indeks uslužnog sektora P	SIJEČANJ	-	52,1	49,4
10.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	STUDENI	-	-8,2%	-7,7%
11.	Iskorištenost kapaciteta (M/M) F	STUDENI	-	-0,3%	-4,5%
12.	Osnovne strojne porudžbine (G/G) F	PROSINAC	-	-33,5%	-37,9%

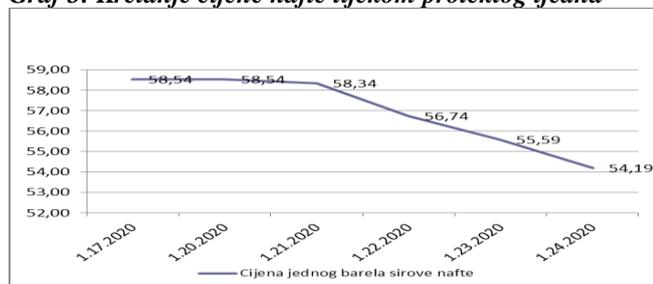
JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad sa razine od 122,19 na razinu od 120,49. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad sa razine od 110,14 na razinu od 109,28.

NAFTA I ZLATO

U ponedjeljak je njujorška burza bila zatvorena, dok je na drugim tržištima cijena nafte zabilježila blagi rast pod utjecajem zabrinutosti zbog događanja u Libiji i Iraku koja bi se mogla odraziti na isporuku ovog energenta.

Na otvaranju njujorške berze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 58,54 USD (52,78 EUR) i tijekom dana nije bilježila značajnije promjene, da bi u narednim danima nastavila da bilježi smanjenje. Međunarodna agencija za energiju (IEA) je objavila da očekuje da će u prvoj polovici godine biti prisutan višak ponude ovog energenta, što je umanjilo zabrinutost oko proizvodnje nafte u Libiji. Od sredine tjedna cijena nafte je pod snažnijim pritiscima zabrinutosti zbog širenja korona virusa iz Kine. Pojedini investitori i analitičari smatraju da bi ovaj virus mogao imati negativan utjecaj na ekonomski rast, kao što je imao virus SARS prije skoro 20 godina. U takvim okolnostima cijena nafte se u petak našla blizu najniže razine u posljednja skoro tri mjeseca, dok se očekuje da bi strah od širenja virusa mogao imati dalji utjecaj na slabljenje cijene nafte. U izvješću Commerzbank je upozoreno da treba biti spreman za negativna iznenađenja kada je riječ o zahtjevima Kine s obzirom na to da je Vlada sada proširila karantin zbog virusa na deset gradova u provinciji Hubei u kojoj živi oko 30 milijuna ljudi. Utjecaj ovih odluka je još izraženiji i zbog toga što se ove restrikcije uvode u razdoblju najpometnije sezone putovanja. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 54,19 USD (49,15 EUR). Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je smanjena za 0,76%.

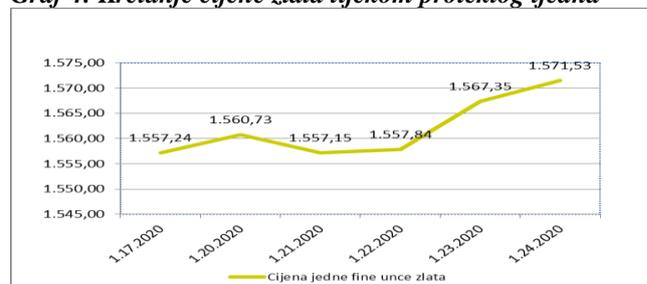
Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.557,24 USD (1.403,93 EUR).

Početkom tjedna cijena zlata je zabilježila blagi rast nakon što su napadi u Jemenu tijekom vikenda pojačali geopolitičke tenzije i interes za ulaganje u sigurnu aktivu poput zlata. Također, poticaj rastu cijene zlata dala je kineska nova godina. Ekonomski podaci za Kinu koji su pokazali da je zabilježen najslabiji ekonomski rast u posljednje skoro tri dekade, također, je dao poticaj za održavanje cijene zlata. Ekonomija Kine zabilježila je rast od 6,1% tijekom 2019. godine, što je najslabiji rast u posljednjih 29 godina. Kao razlog slabljenja ekonomskog rasta prepoznati su utjecaji trgovinskog rata sa SAD. Od sredine tjedna cijena zlata nastavlja da bilježi rast, uglavnom pod utjecajem zabrinutosti zbog korona virusa, njegovog širenja i potencijalnog utjecaja na ekonomske tokove. Ovakve okolnosti su utjecale na investitore da pojačaju ulaganja u sigurnije investicije, dok se još uvijek čekaju informacije o potencijalnom širenju virusa. Pod utjecajem ovih vijesti cijena zlata je u petak zabilježila dalji rast te se našla na najvišoj razini u posljednja dva tjedna. Izvješća sa tržišta ukazuju na to da je strah od širenja korona virusa utjecao na smanjena ulaganja u rizičnije investicije, kao i na to da investitori pojačaju zaštitu aktive u uvjetima niskih prinosa. Strah od širenja virusa pojačan je u petak nakon što su u SAD potvrđena dva slučaja zaraze. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.571,53 USD (1.425,42 EUR). Cijena zlata je na tjednoj razini zabilježila rast od 0,55%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.